

Kybernetické násilie na ženách: čo znamená a ako mu predchádzať?

Obťažovanie a kybernetické násilie sú problémy, s ktorými sa ženy často stretávajú na internete. Európsky parlament sa zaoberá bojom proti týmto formám násilia.

Tínedžerka, ktorá sa stala obeťou online obťažovania

Čo je kybernetické násilie?

Násilie môže mať mnoho podôb, ktoré sa neobmedzujú len na fyzické ublíženie. Psychické násilie môže byť rovnako škodlivé. Môže mať napríklad podobu nátlaku, ohovárania, slovných urážok alebo obťažovania a môže sa odohrávať offline alebo online.

Rastúci dosah internetu, rýchle šírenie mobilných komunikačných technológií a používanie

sociálnych médií viedli k vzniku [kybernetického násillia na ženách a dievčatách](#) ako rastúceho globálneho problému.

Kybernetické obťažovanie môže zahŕňať prijímanie neželaných alebo urážlivých sexuálne explicitných e-mailov, textových správ alebo videozpráv, ako aj urážlivé alebo nevhodné návrhy na sociálnych sieťach.

Osobitný problém predstavujú technológie hĺbkového falšovania (tzv. deep-fake), ktoré sa vydávajú za hlas, tvár, telo alebo konanie osoby. Ženy sú hlavným cieľom tohto konania, najmä „nudifikácie“, teda vytvárania nahých fotografií osôb bez ich súhlasu.

Takéto druhy útokov môžu mať pre obeť závažné dlhodobé dôsledky a pre spoločnosť môžu znamenať značné náklady, keďže by mohli odradiť ženy od aktívnejšej účasti na verejnom a politickom živote.

Z [prieskumu Eurobarometra z roku 2024](#) vyplýva, že väčšina obyvateľov EÚ odmieta myšlienku, že kybernásillie môže byť ospravedlniteľné. Približne tri štvrtiny respondentov tvrdia, že ak sa ženy podelia o svoj názor na sociálnych sieťach, neznamená to, že by mali akceptovať sexistické, ponižujúce alebo urážlivé odpovede.

Prieskum pre Agentúru EÚ pre základné práva z roku 2014 ukázal, že [každá desiatu žena v Európskej únii zažila kybernetické obťažovanie](#) od svojich 15 rokov.

Online násillie páchané na ženách v politike

Ženy sú v krajinách EÚ naďalej nedostatočne zastúpené na všetkých úrovniach politického rozhodovania, ako aj v politických stranách. Príčiny tejto situácie sú zložité, ale jednou z príčin je offline a online [násillie voči ženám aktívnym v politike](#), ktoré môže ženy prinútiť dvakrát si rozmyslieť, či vstúpia na politickú scénu.

Politicky, novinárky a obhajkyne ľudských práv v EÚ [čelia vyššej miere verejného zneužívania v online svete](#) ako ich mužské náprotivky. Útoky a zneužívanie žien političiek sú na internete veľmi rozšírené, pretože k takýmto činom dochádza anonymne, majú dosah na veľké publikum a ich cieľom je umlčať svoj cieľ.

Nové právne predpisy EÚ na prevenciu kybernetického násillia páchaného na ženách

V apríli 2024 Parlament prijal vôbec prvé [pravidlá EÚ o boji proti násilliu páchanému na ženách](#). Smernica vyzýva na prísnejšie zákony proti kybernetickému násilliu, lepšiu pomoc obetiam, ako aj kroky na lepšie vymedzenie sexuálneho súhlasu.

V nových pravidlách sa uvádzajú konkrétne usmernenia pre trestné činy spáchané online, ako je zverejňovanie súkromných informácií a posielanie obscénnych fotografií ľuďom. Krajiny EÚ budú musieť prispôsobiť svoje vnútroštátne právne predpisy týmto požiadavkám najneskôr do júna 2027.

Smernica tiež stanovuje, že násilie voči verejným predstaviteľom, novinárom a obhajcom ľudských práv je priťažujúcou okolnosťou trestného činu.

Cieľom právnych predpisov EÚ o ochrane súkromia je tiež obmedziť kybernetické násilie. Napríklad nový [zákon o digitálnych službách](#) ukladá veľkým digitálnym platformám v EÚ povinnosť odstrániť nelegálny obsah zo svojich webových stránok. To by malo pomôcť pri odstraňovaní intímnych alebo manipulovaných obrázkov, ktoré sa šíria na internete bez súhlasu osoby.

[Zákon o umelej inteligencii](#) sa snaží zmierniť riziká spojené s technológiami hĺbkového falšovania. V pravidlách sa vyžaduje, aby umelé alebo zmanipulované obrázky, zvukový alebo video obsah (deepfakes) boli ako také jasne označené.

Bezpečnosť online ako téma Týždňa rodovej rovnosti 2024

Parlament chce poukázať na rastúci problém online obťažovania a kybernetického násillia a hľadať riešenia. Preto je hlavnou témou jeho [Týždňa rodovej rovnosti](#) v roku 2024 téma **Ženy v digitálnom svete: bezpečnosť a posilnenie postavenia**.

Podujatia organizujú parlamentné výbory, delegácie, politické skupiny a administratíva.

Ďalšie informácie

[Program podujatia Týždeň rodovej rovnosti](#)

Ako Európsky parlament podporuje rodovú rovnosť

Európsky parlament obhajuje práva žien v celej EÚ. Jeho úsilie o zabezpečenie rodovej rovnosti v práci, politike a iných oblastiach viedlo k prijatiu prelomových právnych predpisov. Nové právne záväzné opatrenia sa týkajú širokej škály otázok: [pomáhajú ukončiť nerovnaké odmeňovanie](#), odstraňujú diskrimináciu na základe pohlavia, [zvyšujú zastúpenie žien v správnych radách podnikov](#) a bojujú proti násiliu páchanému na ženách.

Ďalšie informácie

[Viac informácií o boji Parlamentu za rodovú rovnosť v EÚ](#)